

”Politiker kan bli som vettskrämnda kycklingar”

Paul Ronge

Han har sett kommunala kriser från insidan. Och fått hundratusentals skattekonror för att hantera dem.

text JOHAN DELBY
foto ANNA RUT FRIDHOLM

I medierna kallas Paul Ronge ofta för PR-guru. Till företag, organisationer, kommuner och landsting säljer han medieträning, medierådgivning och krishantering.

Det är inte konstigt att hans namn snabbt kommer upp när någon hamnat i blåsväder. Ingen av hans konkurrenter är lika ofta ute medialt och kommenterar prominenta människors agerande.

Några färskra exempel: Ebba Busch Thors medverkan i ”Så ska det låta”, Stefan Löfvens beslut att nobba Almedalen och Donald Trumps förhållande till sanningen.

När Dagens Samhälle ringer och ber om en intervju följer han den mall han använder för sina kunder och frågar: ”Vad är vinkeln?”

Svaret blir att huvudfrågan handlar om huruvida det är rimligt att använda hundratusentals

skattekonror för att anlita honom för att försvara höga chefer och politiker när journalister trycker på.

Paul Ronge säger att han inte har några problem att svara på det, men tillägger att han inte kommer att prata om ett av sina senaste uppdrag. Kunden var Region Dalarna och hans egen roll blev mycket ifrågasatt. Under intervjun ändrar han sig dock. Så det blir en hel del prat om just den historien.

Paul Ronge tar emot hos reklambyrån IK Stockholm på Sveavägen i huvudstaden, där han hyr in sig. Det ser ut som man kanske kan vänta sig: rymligt, vitmålat trägolv, dyr kaffemaskin och ett pingisbord i köket, vuxna män i t-shirt med tryck som blickar in i feta datorer.

Vi slår oss ner i ett mötesrum. Soforna är låga och mjuka och erbjuder bara två sittalternativ: svårt tillbakalutad eller rejält framåtböjt. Paul Ronge väljer det offensiva alternativet och vill att vi går rakt på huvudfrågan. Alltså:

Är det rimligt att kommuner och landsting

”Anlitar man kris-konsulter av min typ får man räkna med att det kostar 200 000–300 000 eller till och med 400 000.”

betalar hundratusentals skattekonror för att anlita dig för krishantering?

– Det är helt okontroversiellt att en kommun köper advokat hjälp eller tar hjälp utifrån om det blir snökaos. Men när det gäller PR- och kris-konsulter är det väldigt omstritt. Min teori är att det beror på att många medier inte vill ha förberedda politiker. De tycker att det finns ett extra värde i att de gör bort sig, särskilt i tv.

– Det kommer alltid ett ramaskri – ”den där Ronge är ju svindyr” – så fort medierna ser min faktura. Och så kommer det som ett brev på posten en rubrik om att jag får skattebetalarnas pengar för att rädda pamparnas skinn.

Men du är väl ganska dyr?

– Ja, jag är jättedyr. Men jag är inte dyrare än mina konkurrenter.

Vad kostar du?

– Ungefär 5 000 i timmen. Men även om jag var tio gånger billigare skulle jag anses för dyr.

– Anlitar man kris-konsulter av min typ får man räkna med att det kostar 200 000–300 000 eller till och med 400 000. Och då måste man kunna ta den diskussionen och vara överens om att det är värt det.

På vilket sätt är det bra för skattebetalarna att du anlitas?

– Det måste ändå vara bra för medborgarna att deras valda politiker kan kommunicera, oavsett om de har rätt eller fel.

Paul Ronge ser sig som sina uppdragsgivares advokat.

– Jag kan i bästa fall, och väldigt ofta gör det bra, hjälpa en politiker att förklara varför man gjorde som man gjorde. Om

PR-purun Paul Ronge startade sin karriär långt till vänster – som journalist på den marxistisk-leninistiska tidningen Stormklockan.

» det inte räcker kanske jag kan hjälpa personen att säga ”det här var fel, det här ber jag om ursäkt för”.

Han framhåller att han också haft uppdrag där det som hänt varit så graverande för kunden att han gett rådet att avgå under ordnade former.

Till 80 procent jobbar Paul Ronge med medieträning och krishantering för företag. **Skiljer sig förutsättningarna när du krishanterar åt en kommun jämfört med åt ett företag?**

–Det är oerhört stor skillnad. I ett privat företag kan en ledningsgrupp bestämma sig för hur de ska göra. När jag jobbar för företag vet jag att de sällan darrar på manschetten, att de håller från start till mål.

I en kommun kan det, enligt Paul Ronge, vara betydligt svårare att hålla fast vid en konsekvent linje.

–Det som är spännande och annorlunda i en kommun eller ett landsting är växelspellet mellan politiker och tjänstemän. Politiker kan bli som vettskrämda kycklingar bara för att det blir rubriker. De flesta politiker är, för att uttrycka sig lite mer sansat, väldigt opiniönskänsliga.

» Det är på något sätt som att det blir grövre när det gäller kvinnor. Kvinnor tar kanske åt sig mer. De har mer självkritik och är för bra helt enkelt!”

Hur skulle du beskriva läget när du går in och krishanterar i en kommun?

–Det är ofta totalt kaos. Dels handlar det om vilken strategi man ska ha, dels är det ofta mycket diskussion om vad som är en offentlig handling. Journalister tänker ju att allt är det, så fort någon tänkt en tanke så är det en offentlig handling. Dessutom är det ofta en väldigt röra kring hur vi kan diskutera det som hänt.

När det gäller kriser i en kommun eller ett landsting är det, enligt Paul Ronge, oftast tjänstemannasidan som tar kontakt med honom. Men politikerna blir förstås inblandade.

Han framhåller att det inte finns något samband mellan att vara en duktig politiker och en duktig kommunikatör.

–Och när det blir kris blir nästan alla dåliga kommunikatörer. Man blir dum, det är som att hamna i en torktumlare, tankarna irrar och far.

Det senaste exemplet med kommunal anknäpning, där Paul Ronge varit anlitad som kriskonsult, handlar om Region Dalarna, ett kommunförbund med Dalarnas 15 kommuner och Landstinget Dalarna som medlemmar. Och i det fallet har han själv nästan blivit huvudpersonen.

Historien drevs av Dalarnas Tidningar (DT) och handlade om kritik mot regiondirektören Tiina Ohlssons ledarskap. Hon vände sig till Paul Ronge för hjälp. Det ledde till rubriker om ”medierådgivning för 300 000”.

Och notan blev ett problem för Tiina Ohlsson. Hon fick lämna sin tjänst och Region Dalarnas ordförande Leif Nilsson (S) sa till DT att anlitandet av Paul Ronge ”var droppen” som gjorde att hon fick gå.

Har du skuld känslor för att hon fick sluta?
–Nej, men det är oerhört tröst för henne. Om Tiina hade tyckt att hon fick sparken på grund av mig hade jag blivit väldigt ledsen. När DT hävdar att det var mitt fel tar jag lätt på kritiken. Både Tiina Ohlsson och jag vet ju att det var DT:s mobbing med ettor och löpsedlar och ledare dag ut och dag in i kombination med att Leif Nilsson fick stora skälvan som gjorde att hon tvingades avgå.

Paul Ronge anser att kritiken mot Tiina Ohlsson i huvudsak kom från en enskild medarbetare och att den inte var skäl nog för att hon skulle mista jobbet.

Han kan inte frigöra sig från tanken att hon behandlades tuffare eftersom hon är kvinna.

”Jag kan media, jag kan vinklarna. Jag jobbade ju 20 år som journalist”, säger Paul Ronge.

Han tycker sig ha sett fenomenet tidigare, exempelvis när det gäller Mona Sahlin under den så kallade Tobleroneaffären eller den moderata ministern Maria Borelius.

–Det är på något sätt som att det blir grövre när det gäller kvinnor. Kvinnor tar kanske åt sig mer. De har mer självkritik och är för bra helt enkelt!

När han omdöms att lyfta fram någon person som är extra skicklig på att hantera medierna väljer han förra vänsterledaren och nuvarande FI-profilen Gudrun Schyman.

–Hon har överlevt jättemycket och kommit tillbaka. Men när jag sa till henne att hon tycks gå opåverkad ur kriser svarade hon: ”Du tror att det är så, men jag har legat och spytt som alla andra.”

Paul Ronge föddes i London 1951, son till en engelsk far och en ungsk mor. Två år senare adopterades han till Sverige och växte upp i Mellerud.

» När det blir kris blir nästan alla dåliga kommunikatörer. Man blir dum, det är som att hamna i en torktumlare, tankarna irrar och far.”

Han är en av många män i sin generation som startade sin vandring mot mediemaktens centrum från en position långt till vänster. Sitt första journalistjobb fick han på den marxistisk-leninistiska tidningen Stormklockan.

–Sverigedemokraterna, som jag haft en del synpunkter på, avslöjar ofta triumferande den bakgrunden. Men det står ju om det i Wikipedia och det är ungefär 40 år sedan.

Det är inget som ligger dig till last nu?

–Nej, tvärtom.

Hur då?

–Jag lärde mig ju att tänka.

Det blev 20 år som journalist. Folket, A-presentation, Rapport, Aftonbladet och Expressen. Sina största scoop gjorde han i samband med att den dåvarande Transportbasen Hans Ericson tvingades avgå.

Från Expressen sparkades Paul Ronge ut 1997. Chefredaktören Staffan Thorsell ansåg att han var oseriös och vinklade för hårt.

Med 2,5 årslöner i avgångsvederlag fick han en grundplåt till sin nya karriär på det som journalister brukar kalla ”den andra sidan”.

–Jag kan media, jag kan vinklarna. Jag jobbade ju 20 år som journalist. Det är nästan behagligt för mig att gå in i situationer som har med media att göra.

–Så är det oftast inte för kommunpolitiker.

De blir väldigt störda och tycker: ”Det här vill inte jag hålla på med. Jag har viktigare saker för mig.”

När du kommer in hos en kund i en kris-situation, kan du då känna att det som hänt är en väldigt bra historia rent journalistiskt?

–Jätteofta känner jag så. Därför ska man börja med att fundera på var journalisten har rätt. Och försöka få kunden att se det. Ofta är det svårt. De sitter i sin bubbla, där de känner sig förörrättade.

–Men om du får en bra relation och lyfter personen ur det kan du få kunden att se situationen utifrån, hur allmänheten kan se den, eller en reporter. Då kan du mycket snabbare få fram en strategi som gör att det faktiskt funkar.

Politiker och höga chefer som kritiserar för att de anlitat dig talar inte sällan om att de försvarar bilden av kommunen, snarare än sig själva. Är det rimligt?

–Det handlar faktiskt ofta om bilden av kommunen, som när det gällde Grums.

Våren 2015 sände SVT:s Uppdrag Granskning programmet ”Leva och dö i Grums”. Vinkeln var att visa upp en kommun präglad av arbetslöshet, drogmisshet och självmord.

Kommunalförbundsstyrelsen Leif Haraldsson (S) ansåg att bilden var orättvis och anlitade, för ett par hundra tusen, Paul Ronge för att rätta till den. ”Vårt varendakrona”, sa Leif Haraldsson när Uppdrag Granskning uppmärksamade skattebetalarnas nota.

–Hela bygden reste sig emot den bild som Uppdrag Granskning gav. Den gången handlade det om Grums och inte om enstaka politiker, säger Paul Ronge.

Är Uppdrag Granskning det värsta en maktbävare kan råka ut för?

–Ja, det är det skickligaste man kan råka ut för och i det avseendet det värsta.

Men Paul Ronge hävdar att han har lättare att ”jobba mot skickliga reportrar”. –Det blir mer förutsägbart. De agerar på ett sätt som jag ska kunna förutse.

Det finns en övergripande samhällsnöta med att det finns krishanterare som han själv, anser Paul Ronge.

–De på Uppdrag Granskning tycker att det är bra att folk blir medieträna och att det finns krishanterare.

Han berättar att han talat en hel del om saken med Nils Hanson, som är projektledare och ansvarig utgivare för Uppdrag Granskning.

–Han håller med mig. Det blir en sorts positiv kapprustning där båda parter blir bättre.

Och då tänker du att även medborgarna tjänar på det?

–Alla tjänar på det, medborgarna allra mest.

Paul Ronge må vara dyr att anlita. Men han sprider också sina råd omkring sig för liten eller ingen betalning. Dels genom att ofta uttala sig i media, dels genom boken ”När Janne Josefsson ringer, så klarar du pressen”.

Och här kommer också, gratis, hans bästa råd när det gäller att hantera medier.

–Det första är att förstå kritiken och vinkeln och anpassa sig till det. Det andra är att så snabbt som möjligt göra något åt det som behöver förbättras, så att man kan säga ”vi har reagerat på kritiken och agerat”.

–När man gjort något åt detta är det bästa att prata rejält med media. Då kan man tala om vad som har hänt, varför det hände, vad man gjort åt det och vems fel det var. Om det är ditt eget fel, tala om det. Och som fjärde punkt: Säg vad ni gör långsiktigt för att det inte ska hända igen.

Efter en dryg timmes samtal är klockan tio i tre på eftermiddagen och Paul Ronge har lite bråttom. Han vill hinna till gymmet före tre – för att kunna utnyttja sin pensionärsrabatt. ■

POLYGLOTT MAN MED GRÖNA FINGRAR

NAMN: Paul James Ronge.

ÅLDER: 65 år.

FAMILJ: Gift med Kristina sedan 1974, sönerna Mattias, Stefan och Johan (två PR-konsulter och en journalist på Expressen) och fem barnbarn.

BOR: Ett hus i Saltsjö-Boo och ett i Antibes.

FRITID: Är ofta i Frankrike, lyssnar mycket på bluesmusik och är lidelsefullt intresserad av språk. Talar engelska, franska och spanska.

DOLD TALANG: ”Jag har extremt gröna fingrar. Jag drar upp tomat, chilli och paprika från frön med led-lysror och får prunkande växthus med Sveriges förstås dyraste grönsaker.”

